

Kapitola 7

Jak na prezentace v PowerPointu

Notebook je v pracovním prostředí spojen s prezentacemi a s promítáním jednotlivých slajdů při zpracovávání některého projektu. Nejčastěji se k tomu využívá program PowerPoint, který představuje součást balíku kancelářských aplikací Microsoft Office. V této kapitole se proto podíváme na základy použití tohoto programu v jeho nejrozšířenější verzi z Microsoft Office 2007 a na změny ve verzi z Microsoft Office 2013, některé postupy ale budou univerzálně použitelné také v jiných aplikacích.

Co je PowerPoint a základní spuštění

Program PowerPoint slouží pro tvorbu prezentací, přesněji v něm tedy můžeme vytvořit posloupnost různých snímků, jejichž obsahem je nejen text, ale také obrázky, grafické symboly, nebo dokonce zvuky a videa. Díky pokročilým možnostem přitom máme jistotu, že výsledná prezentace vůbec nebude nudná, a pokud se naučíme dobře pracovat s notebookem, zvládneme naprosto profesionální vystupování během naší prezentace.

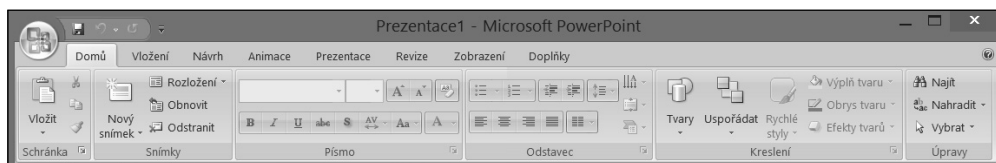
PowerPoint 2007, kterému se budeme věnovat na začátku této kapitoly, je součástí balíku Microsoft Office 2007, který můžeme získat v několika různých verzích. PowerPoint je přitom součástí všech, můžeme tedy zvolit kterékoliv vydání. Verze Microsoft Office 2010 je v ovládání verzi 2007 velmi podobná. Všechny funkce a nabídky objevíme velice snadno a rychle, přepracované grafické rozhraní totiž patří mezi největší vylepšení dostupné od verze 2007 oproti dřívějším vydáním a ovládání verze 2013 je přizpůsobeno dotykovému ovládání.

Pokud ještě nemáme Office 2007 nainstalované, provedeme přidání tohoto programu do notebooku vložením instalačního DVD do mechaniky a následným dodržením jednoduchých instrukcí v rámci automaticky zobrazeného průvodce. Pro jistotu pouze v dialogu s výběrem součástí kopírovaných na disk zkontrolujeme, jestli je aktivována možnost obsahující právě PowerPoint. Jakmile je PowerPoint nainstalovaný, můžeme jej spustit přes obrazovku **Start**, kde se objeví jako nová dlaždice, nebo přes **Všechny aplikace**, pokud by se dlaždice neobjevila.

Verzi Office 2010 lze nainstalovat prakticky shodným způsobem jako verzi 2007, od verze 2013 pak můžeme najít odkaz na zakoupení této sady v internetovém obchodě (aplikaci) **Windows Store**, která nás přesměruje přímo na stránky, kde můžeme sadu zakoupit.

Ovládání verze Power Point 2007

Pro vytváření prezentací v PowerPointu a jejich následné úpravy je nejdůležitější horní nabídka příkazů, od Office 2007 nazývaná jako pás karet. Na jednotlivých kartách najdeme různé příkazy, hlavní sekce jsou následující:

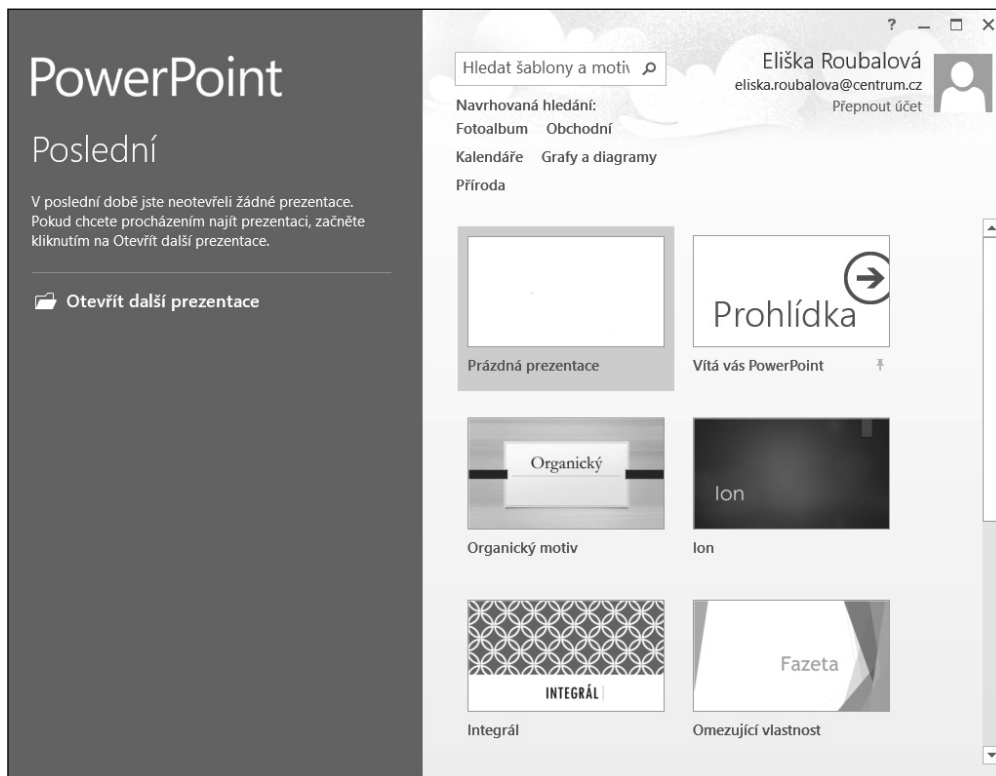
Obrázek 7.1: Hlavní pás karet s nástroji v PowerPointu 2007

- **Domů** – v pořadí první karta, která nám dovoluje vybírat písmo, formátovat text, používat základní tvary a provádět další úkoly, které patří mezi nejčastěji využívané při tvorbě prezentací všeho druhu.
- **Vložení** – díky této kartě můžeme do prezentace vkládat obrázky, profesionální grafy, praktické tvary SmartArt a další objekty.
- **Návrh** – karta, která sdružuje všechny možnosti nastavení hlavního vzhledu snímku, máme tak možnost zvolit motiv, pozadí, velikost a orientaci.
- **Animace** – jak již název této karty napovídá, máme díky ní možnost zpestřit naši prezentaci speciálními animovanými přechody, stejně tak přidat jakoukoli vlastní animaci.
- **Prezentace** – příkazy pro přehrání prezentace, vložení mluveného komentáře a nastavení rozlišení prezentace.
- **Revize** – tato karta je společná pro více aplikací z balíku Microsoft Office 2007 a dovoluje nám přidávat komentáře do snímků nebo také zkontrolovat pravopis.
- **Zobrazení** – různé volby pro nastavení zobrazení snímků na našem displeji, najdeme zde například klasický nástroj Lupa, funkce pro přepínání oken apod.

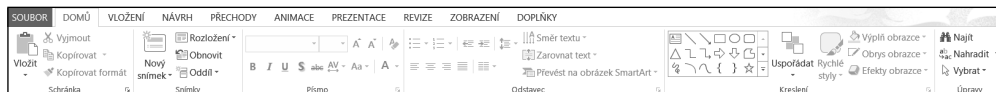
Ovládání verze Power Point 2013

Dotykové ovládání je naštěstí pro nás uživatele ve všech aplikacích velice podobné, proto nebudeme mít s jeho použitím žádné problémy. Na úvodní obrazovce nám program nabídne možnosti otevřít již vytvořenou prezentaci nebo začít tvořit úplně novou vybráním vhodné šablony.

Po zvolení některé ze zobrazených šablon, případně prázdné stránky, se již ocitneme v okně sloužícím pro tvorbu vlastní prezentace, které obsahuje nám dobře známé karty popsané výše a přidává jednu kartu s **Přechody**.

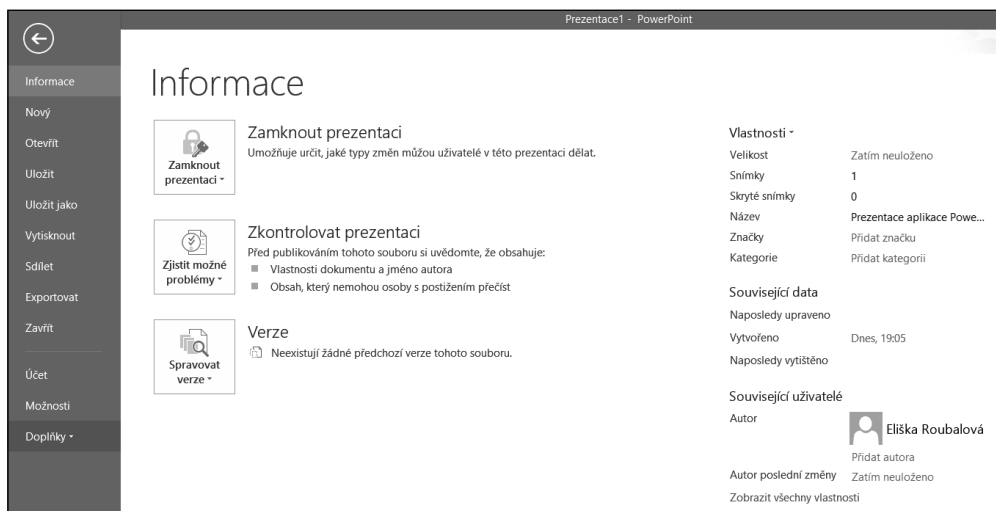

Obrázek 7.2: Úvodní obrazovka aplikace PowerPoint 2013

Obrázek 7.3: Hlavní pás karet s nástroji v PowerPointu 2013

Při tvorbě vlastní prezentace postupujeme stejným způsobem jako u starších verzí programu. Zásadnější změnu prodělala pouze nabídka **Soubor**. Ta nabízí již známé možnosti **Nový**, **Uložit** a **Uložit jako** či **Vytisknout** prezentaci. Uvedené činnosti však značně zjednodušuje a přidává i nové možnosti **Sdílení** nebo **Exportu** prezentace například do souboru PDF či jako video. Rovněž můžeme prezentaci **Zamknout** a znemožnit tak její úpravy nebo si prohlížet předchozí verze naší práce. K pokročilemu nastavení programu se zde také velmi snadno dostaneme.

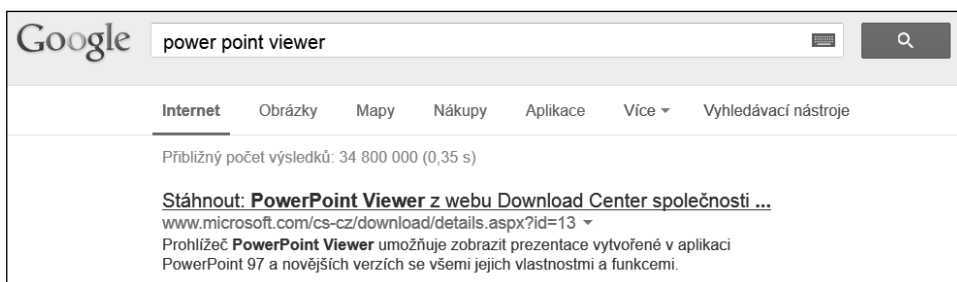

Obrázek 7.4: Nová nabídka Soubor

Jak na prohlížení prezentací zdarma

Jestliže máme prezentaci vytvořenou, ale potřebujeme ji promítat i bez nainstalované aplikace PowerPoint, můžeme k tomu využít zdarma dostupného prohlížeče, který je k dispozici přímo na stránkách společnosti Microsoft. Další situací, kdy potřebujeme sáhnout po samostatném prohlížeči, může být nutnost otevření prezentace z novější verze, když máme nainstalovanou starší verzi. Následující postup ukazuje stažení a instalaci prohlížeče v konkrétních bodech:

1. Do vyhledávače zadáme spojení „PowerPoint Viewer“.
2. Následujeme první stránku mezi výsledky, jedná se o domácí web doplňku přímo u Microsoftu.

Obrázek 7.5: Odkaz na stránku Microsoftu ve výsledcích hledání doplňku

3. Na právě zobrazené webové stránce stiskneme tlačítko **Stáhnout**.
4. Jakmile je soubor stažen, otevřeme jej, čímž spustíme instalátor doplňku.

Nyní již máme k dispozici jednoduchého průvodce, který nám pomůže s přidáním prohlížeče do notebooku. Jedná se o pár rychlých dialogů, v nichž si počínáme následovně:

1. První dialog zobrazuje licenční podmínky, potvrdíme je tedy aktivací možnosti **Klepnutím sem přijmete Licenční podmínky pro software společnosti Microsoft**.
2. Vlastní instalaci zahájíme stisknutím tlačítka **Pokračovat**.
3. Nyní se po dobu několika desítek vteřin bude provádět instalace doplňku, následujeme jednoduché pokyny průvodce.
4. Jakmile se zobrazí text **Instalace byla dokončena**, stiskneme tlačítko **OK**.

Doplňěk nyní máme přidáný v našem notebooku, vyhledáme jej jednoduše na obrazovce **Start** a **Všechny aplikace**. Ačkoliv je pojmenování tohoto spustitelného souboru anglicky, nemusíme se bát, prohlížeč je díky předchozímu postupu přidán kompletně v českém jazyce.

Při prvním spuštění musíme znovu potvrdit licenční podmínky, které se nám zobrazí, což provedeme stisknutím tlačítka **Přijmout**. Pak se již zobrazí standardní systémový dialog pro otevření souboru, filtr je přitom nastaven právě na prezentace PowerPointu, které mají koncovku ppt nebo pptx. Nalistujeme požadovanou prezentaci a stiskneme tlačítko **Otevřít**. Nyní máme vybranou prezentaci zobrazenou ve zdarma dostupném prohlížeči, není zapotřebí velký balík Microsoft Office.

Promítáme prezentaci na projektoru

Pokud hodláme prezentaci představovat většímu počtu lidí, hodí se k tomu výborně projektor. Jeho výhodou je, že při promítání na stěnu nebo plátno jsou naše snímky z prezentace všem na očích, a tak se projektory staly nedílnou součástí řady zasedacích místností a nedokážeme si bez nich porady představit.

Tip: Ačkoliv v této kapitole je projektor představen jako prostředek pro promítání prezentací a jejich představení většímu počtu lidí, našel si díky neuvěřitelně rychle klesajícím cenám místo také v obyčejných pokojích a ložnicích pro promítání filmů. Pokud se tak řadíme mezi filmové fandy, můžeme si projektor ke svému notebooku nebo stolnímu počítači pořídit i za tímto účelem.

Připojení projektoru

Projektor k našemu notebooku připojíme stejně, jako bychom tak učinili v případě klasického externího LCD displeje nebo televizoru. V praxi to tedy znamená, že jeho konektor propojíme s výstupem na notebooku, jedná se buď o digitální nebo analogovou koncovku. Notebook pak již po zapnutí projektoru sám rozpozná nově přidané zařízení a rozšíří obraz i na projektor. Pokud by se tak nestalo, bude nutno notebook restartovat, a to při stále zapnutém projektoru.

Tím, že se projektor chová stejně jako kterýkoliv jiný externí LCD displej nebo televizor, získáváme jednu velkou výhodu. Nepotřebujeme instalovat doplňující ovladače, projektor nebude vyžadovat žádný speciální program pro své ovládání a práce s ním je naprosto stejná, jako bychom používali jinou obrazovku. O tom, že vnitřní princip projektoru a cesta k jeho výslednému zobrazení je naprosto odlišná, ve skutečnosti nebudeme vůbec vědět.

Změna rozlišení obrazu projektoru

Jakmile máme projektor připojený, nemusí nám plocha zobrazované části obrazu postačovat. Zde si pomůžeme velice jednoduše tím, že změním požadované rozlišení – jak již bylo naznačeno v předchozím textu, můžeme k tomu díky naprosto shodnému ovládání využít standardní nastavení zobrazení přímo v Ovládacích panelech Windows, podobně jako bychom nastavovali rozlišení klasického LCD displeje. I zde platí, že pro ideální zobrazení by náš projektor měl podporovat stejné rozlišení, jaké máme k dispozici na notebooku u klasického LCD displeje. Zajistíme si tak optimální zobrazení bez jakýchkoliv rušivých vlivů. Postup pro změnu rozlišení připojeného projektoru je následující:

1. Do volné oblasti plochy klepneme pravým tlačítkem myši a z místní nabídky zvolíme příkaz **Přizpůsobit**.
2. V otevřené části Ovládacích panelů následujeme odkaz **Zobrazení** → **Změnit nastavení zobrazení**.
3. Jako výchozí displej je nyní vybrán ten, který máme přímo v notebooku, proto v zobrazení obrazovek v dialogu **Nastavení zobrazení** klepneme na obrázek displeje s číslicí 2, který odpovídá připojenému projektoru.
4. Pomocí jezdce **Rozlišení** zvolíme nové rozlišení připojeného projektoru.
5. Uložíme změny stisknutím tlačítka **OK**.

Jakmile jsme nastavili správné rozlišení projektoru, můžeme nyní používat nové zobrazení. Ještě dříve, než začneme prezentovat, bychom si měli zkontrolovat zobrazení promítnutím klasického textu – právě na znacích totiž nejlépe poznáme, pokud bychom vinou špatného rozlišení deformovali objekty a kazili tak čitelnost. Další možností je zobrazení pravidelné kružnice, která při špatném rozlišení připomíná elipsu.

Vybíráme správné zobrazení plochy

Podobně jako bychom měli připojený klasický LCD displej nebo jiný monitor, můžeme si také v případě projektoru nastavit požadované zobrazení plochy. V praxi tak máme k dispozici dvě možnosti, které nabízejí následující zobrazení:

- **Rozšíření** – plocha z výchozího LCD displeje našeho notebooku plynule přejde na zobrazení projektoru, budeme tak mít jakoby širší plochu.
- **Duplikace** – plocha, kterou vidíme na displeji našeho notebooku, bude naprosto ve stejné podobě promítána také projektorem.

Rozšíření plochy má výhodu v případě, že chceme na projektoru něco promítat (například právě prezentaci v PowerPointu), přitom ale mít vlastní zobrazení na displeji notebooku, kde jsou data, která posluchači nesmějí či nemají vidět. Jedná se tak například o naše poznámky, doplňující texty a další materiál.

Výběr požadovaného zobrazení plochy a její zpracování připojeným projektorem záleží na konkrétním požadavku, který v době promítání máme. Ať už se rozhodneme pro kteroukoliv ze dvou uvedených variant, můžeme nastavit zobrazení plochy následujícím způsobem:

1. Na plochu klepneme pravým tlačítkem myši a zvolíme příkaz **Přízpůsobit** → **Zobrazení**.
2. Následujeme odkaz **Změnit nastavení zobrazení** v levém sloupci.
3. V zobrazení dostupných zobrazovacích zařízení zvolíme to, které odpovídá připojenému projektoru.
4. Jestliže si přejeme mít plochu přes obě zobrazení, aktivujeme možnost **Rozšířit plochu i na tento monitor**. Když je tato volba vypnutá, bude se plocha automaticky duplikovat.
5. Uložíme změny stisknutím tlačítka **OK**.

Ovládání projektoru a obecné možnosti

Každý projektor se ve svých funkcích a možnostech použití nebo nastavení mírně liší, nicméně obecné postupy jsou pro všechny modely obdobné. Jakmile máme notebook připojen, můžeme buď mechanicky přímo na projektoru nebo pomocí speciálního dálkového ovládání zobrazení doostřit, opět k tomu nejlépe pomůže zobrazení textu, který by ve finále neměl být rozmazaný.

Jestliže při promítání prezentace na projektoru potřebujeme přiblížit určitou oblast, můžeme k tomu opět využít funkce (která je většinou pojmenovaná jako Zoom) na dálkovém ovládání. Výhoda je v tom, že oproti přibližování a oddalování přímo v PowerPointu je celý postup mnohem rychlejší bez zbytečných přehmatů nebo listování aktuálními snímkami.

Jestliže o prezentacích uvažujeme profesionálně, tedy například pomocí projektoru v zasedací místnosti, a potřebujeme udržet pozornost posluchačů, musíme myslet také na moderní obdobu klasického ukazovátko. Řada projektorů nabízí diodu pro ukazování na promítací ploše již přímo ve svém dálkovém ovladači, jinak si můžeme vypomocet zakoupením laserového ukazovátko samostatně – vyjde na pár korun, do 100 Kč se bez problémů vejde. Další možností, avšak nepříliš praktickou, je možnost ukazování od notebooku přímo kurzorem myši, nicméně pohyb po obrazovce touto technikou, zároveň výklad a udržení pozornosti posluchačů již vyžaduje značnou dávku cviku.

Pokud máme široký obraz a zobrazovací plochu (nejčastěji tedy plátno) tak malou, že na ni projektor není schopen vměstnat celý obraz, můžeme si na řadě projektorů vypomocet praktickou funkcí pro rolování obrazu. Jedná se buď o čtveřici tlačítek ve směrech nahoru, dolů, doleva a doprava nebo o speciální joystick, nicméně použití je vždy velice obdobné: pro posun v požadovaném směru stiskneme odpovídající tlačítko, resp. pootočme

joystick. Výhodou posouvání obrazu oproti jeho zvětšování a zmenšování je fakt, že tak můžeme plynule zobrazit i větší objekty, na druhou stranu je ale tento postup nevhodný pro takzvané vodorovné „scrollování“ textu, tedy jeho horizontální posouvání.

Pohodlí a čitelnost prezentace na prvních místech

Při promítání prezentace kteréhokoliv druhu, ať už čistě textového představení nebo komplexnější posloupnosti snímků s obrázky, grafy a jinou grafikou, bychom měli myslet nejen na technické pozadí a problémy, které se mohou vyskytnout, ale také na trable vyplývající přímo z prostředí, kde promítáme. Nejčastějším problémem je v tomto ohledu osvětlení, pro bezproblémovou prezentaci bychom měli volit místnost s možností úplného zatemnění.

Jestliže naši prezentaci sleduje větší počet lidí, měli bychom zajistit, aby všichni bez problémů viděli na obraz a mohli sledovat náš průvodní komentář. Stejně tak si dejme pozor, abychom vykládali tak, že budou stíhat sledovat všichni z přítomných, jen tak si totiž můžeme udržet pozornost. Mezi samozřejmosti pak patří příprava tištěných materiálů prezentace, pokud je zapotřebí vytvářet si poznámky. Vždy pamatujme na to, že se profesionální prezentace nedá naučit během jediného odpoledne, nicméně každý další dílek této výsledné skládky může zajistit to, že z naší prezentace nebude nudné vykládání doplněné promítáním snímků v PowerPointu, ale poutavá diskuse na vybrané téma.